

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om skada, ådragen i militärtjänst

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om skada, ådragen i militärtjänst ändras så att ersättning för öppenvårdstjänster som kommunerna med stöd av socialvårdslagen och folkhälsolagen ordnar för krigsinvalidier skall kunna betalas till invalider vilkas invaliditetsgrad enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst är minst 20 procent i stället för nuvarande 25 procent. Den föreslagna lagändringen utvidgar kretsen av dem som får ersättning och hjälper krigsinvaliderna att klara sig själva i sitt eget hem med hjälp av stöd-service, stöd för närståendevård och den öppna sjukvården.

I propositionen föreslås också att lagen om skada, ådragen i militärtjänst ändras så att krigsinvalidier som bor stadigvarande i Sverige kan få ersättning för skäliga kostnader för en daglig måltid. Lagändringen gör de i Sverige bosatta krigsinvaliderna mera jämställda till denna del med de krigsinvalidier som bor i Finland.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2005 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2005.

MOTIVERING

1. Nuläge

Öppenvårdstjänster som avses i socialvårdslagen och folkhälsolagen

Statskontoret betalar med stöd av 6 § 4 mom. i lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948), nedan militärskadelagen, till krigsinvalidier vilkas invaliditetsgrad är minst 25 procent ersättning för kostnaderna för hemservice enligt 17 § 1 mom. 3 punkten i socialvårdslagen (710/1982), boendeservice enligt 17 § 1 mom. 4 punkten och stöd för närståendevård enligt 17 § 1 mom. 7 punkten i samma lag samt för kostnaderna för sjukvårdstjänster enligt 14 § 1 mom. 2 punkten i folkhälsolagen (66/1972). Såsom sjukvård ersätts kostnaderna för hem-, dag- eller nattsjukvård. Dessutom ersätts medicinsk rehabi-

litering som ordnas som öppenvård. För att ersättning skall betalas förutsätts att servicen ordnas av en kommun eller en samkommun.

Kommunerna ordnar service för krigsinvalidier på grundval av behovsprövning. Statskontoret betalar kommunerna och samkommunerna månatligen ett förskott för kostnaderna för ordnande av denna service. Förskottet baserar sig på en uppskattning som kommunen eller samkommunen i december gjort av det anslag som behövs för ordnande av service följande år. Kommunen eller samkommunen är skyldig att varje år före utgången av mars lämna Statskontoret en utredning om kostnaderna under det föregående året. Förskott som erhållits till för stort belopp skall återbetalas till Statskontoret. Om förskottet har varit för litet betalar Statskontoret skillnaden till kommunen eller samkommunen före utgången av maj. Principen i

lagen är således att de kostnader som ordnandet av de nämnda tjänsterna förorsakar en kommun eller samkommun ersätts.

Krigsinvalidernas genomsnittsalder är ca 83 år. Kostnaderna för öppenvårdstjänsterna uppgick år 2003 till ca 45 miljoner euro. Antalet krigsinvalider som år 2003 hade rätt till ersättning på basis av en invaliditetsgrad om 25 procent var i medeltal 11 000 personer, av vilka en del redan är i långvarig anstaltsvård och alla inte anlitar tjänsterna.

Måltidsersättning till krigsinvalider som bor i Sverige

Krigsinvalider som bor utomlands och som får ersättning enligt militärskadelagen har inte möjlighet till sådana ovan nämnda öppenvårdstjänster som kommunerna ordnar, och deras ersättningsskydd är därmed inte lika omfattande till denna del som de i Finland bosatta krigsinvalidernas. För tillfället är omkring 300 krigsinvalider vilkas invaliditetsgrad är minst 20 procent bosatta utomlands. Största delen av dem, ca 220 personer, bor i Sverige. Det är inte möjligt att anordna kommunala öppenvårdstjänster för de utomlands bosatta krigsinvaliderna på samma sätt som i Finland. Sedan 2001 har de i Sverige bosatta krigsinvaliderna kunnat få ersättning enligt militärskadelagen för vård som motsvarar vård på institution. Krigsinvalider som inte omfattas av denna vård har föreslagit att de i Sverige bosatta krigsinvaliderna skall få ersättning för en daglig måltid på samma sätt som i Finland.

2. Föreslagna ändringar

Det föreslås att 6 § 4 mom. i militärskadelagen ändras så, att ersättning för öppenvårdstjänster som ordnas med stöd av socialvårdslagen och folkhälsolagen skall kunna betalas också till krigsinvalider vilkas invaliditetsgrad enligt militärskadelagen är 20 procent.

Till lagen föreslås dessutom bli fogad en ny 6 e §, som gör det möjligt för krigsinvalider som bor stadigvarande i Sverige och vil-

kas invaliditetsgrad enligt militärskadelagen är minst 20 procent att få ersättning för skäliga kostnader för en daglig måltid. För undvikande av överlappande ersättningar betalas måltidsersättningen dock inte under tiden för sådan av statskontoret ersatt vård som motsvarar vård eller deltidsvård på institution eller utgör anstaltsrehabilitering.

Måltidsersättningen till krigsinvalider som bor i Sverige avses bli ordnad med hjälp av Rikskuponger, ett system som motsvarar det finska systemet med lunchkuponger. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om ersättningens storlek samt om statskontorets tillvägagångssätt vid ersättandet av måltidskostnaderna.

3. Propositionens verkningar

Den föreslagna lagändringen innebär att ca 2 500 nya krigsinvalider år 2005 omfattas av öppenvårdstjänster som ersätts med stöd av socialvårdslagen och folkhälsolagen. Sammanlagt omfattas ca 11 500 krigsinvalider efter lagändringen av öppenvårdstjänster som ersätts. Den utgiftsökning som lagändringen medför uppgår till ca 7 900 000 euro år 2005.

Omkring 200 krigsinvalider vilkas invaliditetsgrad är minst 20 procent och som bor stadigvarande i Sverige blir delaktiga av ersättningen för en daglig måltid. Den utgiftsökning som lagändringen medför uppgår till ca 500 000 euro år 2005. Detta inbegriper kostnaderna för anskaffning och distribution av måltidskuponger. Propositionen har inga verkningar på personalen vid Statskontoret.

Om ersättningen för öppenvårdstjänster blir mera omfattande, ökar krigsinvalidernas möjligheter att klara sig själva hemma. Samtidigt minskar behovet av institutionsvård och samhällets kostnader för institutionsvården. Måltidsersättningen till de i Sverige bosatta krigsinvaliderna gör dem mera jämställda med de krigsinvalider som är bosatta i Finland.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsoministeriet i samar-

bete med Statskontoret. Den föreslagna lagändringen beträffande öppenvårdstjänster som kommunerna ordnar med stöd av socialvårdslagen och folkhälsolagen ingår också i de anslagsframställningar som delegationen för frontveteranfrågor, vilken arbetar under ledning av social- och hälsovårdsministeriet, har gjort för 2005.

5. Ikraftträdande

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2005.

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2005.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om skada, ådragen i militärtjänst

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 28 maj 1948 om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) 6 § 4 mom.,
 sådant det lyder i lag 1204/2002, samt
fogas till lagen en ny 6 e § som följer:

6 §

Till en skadad eller insjuknad vars invaliditetsgrad är minst 20 procent betalas ersättning för kostnaderna för hemservice enligt 17 § 1 mom. 3 punkten i socialvårdslagen (710/1982), boendeservice enligt 17 § 1 mom. 4 punkten och stöd för närståendevård enligt 17 § 1 mom. 7 punkten i samma lag samt för kostnaderna för sjukvårdstjänster enligt 14 § 1 mom. 2 punkten i folkhälsolagen (66/1972). Hyror eller motsvarande avgifter för servicebostäder eller stödbostäder ersätts dock inte. I fråga om ersättning för hemservice och boendeservice och för stöd för närståendevård bestäms närmare genom förordning av statsrådet.

6 e §

Till en skadad eller insjuknad som bor stadigvarande i Sverige och vars invaliditetsgrad är minst 20 procent kan betalas ersättning för skäligen kostnader för en daglig måltid. Separat måltidsersättning betalas dock inte under tiden för sådan av statskontoret ersatt vård som motsvarar vård eller deltidsvård på institution eller utgör anstaltsrehabilitering. Statskontoret beslutar på ansökan om ersättning för måltidskostnaderna och om ersättningens storlek enligt vad som bestäms genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 14 september 2004

Republikens President

TARJA HALONEN

Omsorgsminister Liisa Hyssälä

Lag

om ändring av lagen om skada, ådragen i militärtjänst

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 28 maj 1948 om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) 6 § 4 mom.,
sådant det lyder i lag 1204/2002, samt
fogas till lagen en ny 6 e § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Till en skadad eller insjuknad vars invaliditetsgrad är minst 25 procent betalas ersättning för kostnaderna för hemservice enligt 17 § 1 mom. 3 punkten socialvårdslagen (710/1982), boendeservice enligt 17 § 1 mom. 4 punkten och stöd för närståendevård enligt 17 § 1 mom. 7 punkten i samma lag samt för kostnaderna för sjukvårdstjänster enligt 14 § 1 mom. 2 punkten folkhälso-
lagen (66/1972). Hyror eller motsvarande avgifter för servicebostäder eller stödbostäder ersätts dock inte. I fråga om ersättning för hemservice och boendeservice och för stöd för närståendevård bestäms närmare genom förordning av statsrådet.

Till en skadad eller insjuknad vars invaliditetsgrad är minst 20 procent betalas ersättning för kostnaderna för hemservice enligt 17 § 1 mom. 3 punkten i socialvårdslagen (710/1982), boendeservice enligt 17 § 1 mom. 4 punkten och stöd för närståendevård enligt 17 § 1 mom. 7 punkten i samma lag samt för kostnaderna för sjukvårdstjänster enligt 14 § 1 mom. 2 punkten i folkhälso-
lagen (66/1972). Hyror eller motsvarande avgifter för servicebostäder eller stödbostäder ersätts dock inte. I fråga om ersättning för hemservice och boendeservice och för stöd för närståendevård bestäms närmare genom förordning av statsrådet.

6 e §

Till en skadad eller insjuknad som bor stadigvarande i Sverige och vars invaliditetsgrad är minst 20 procent kan betalas ersättning för skäliga kostnader för en daglig måltid. Separat måltidsersättning betalas dock inte under tiden för sådan av statskontoret ersatt vård som motsvarar vård eller deltidsvård på institution eller utgör anstaltsrehabilitering. Statskontoret beslutar på ansökan om ersättning för måltidskost-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

*naderna och om ersättningens storlek enligt
vad som bestäms genom förordning av
statsrådet.*

Denna lag träder i kraft den 20 .
